

פרשת יתרו
תשפ"ו

גיליון 297

א לעבטיגער שבת

הארט השבת

אמרים פנינים וסיפורים על פרשת השבוע

מאת הרב יהודה צבי שפירא

שבת קבלת התורה

פניני הפרשה

"וישמע יתרו" (ח"א)

מכאן נוכל ללמוד גודל מעלת השמיעה טובה, שמכך יתרו התגייר ונכנס תחת כנפי השכינה. וכפי שמשופר על התנא רבי יהושע בן חנניה, שאמו הכניסה את עריסתו לבית המדרש שישמע אביו דברי תורה (ירושלמי יבמות פ"א ה"ו, ובדברי הרע"ב באבות על 'אשר יולדתו'). וכבר ידוע עדותו של רביה"ק מוה"ק מברסלב ז"ע – על עיקר התעוררותו לעבודת ה' מכך ששמע סיפורי צדיקים בבית זקנו הבעש"ט בהיותו קטן מאוד.

"וישמע יתרו כהן מדין חותן משה" (ח"א)

בפסוק זה כתוב: 'כהן מדין חותן משה'. אולם מיד בפסוק הבא אחריו כתוב רק: חותן משה, "ויקח יתרו חותן משה".

יש לדייק מכיוון שכבר עשה פעולה אפילו קטנה, כמ"ש "ויקח יתרו" - כבר ירד ממנו הכינוי: כהן מדין. וכמו שאמרו במדרש (ילק"ש שיה"ש תתקפ"ח) "פתחו לי פתח כחודש של מחט, ואני אפתח לכם פתח שיהיו עגלות וקורות נכנסים בו".

וכבר מובא באריכות בדברי רביה"ק ומוהר"ל על גודל המעלה של כל נקודה טובה.

וכן למדים מה'ויקח' בחשיבות העשיה דקדושה: וכדבריו (שיר"ן י"ט): "נכספתי מאד להמשיך את העולם אל עשיה..."

"וישמע יתרו" (ח"א)

ע"פ המובא בליקו"מ (תורה כ"א) שענין השמיעה הוא "אמונת חכמים" ע"פ הפסוק: 'שמע דברי חכמים' (משלי, כ"ב). אפ"ל ש'יתרו' עולה בגמ' 'אמונת חכמים', (עם הכולל) רמז שעיקר מה שנתקרב למשה היה ע"י ה'וישמע' שזהו אמונת חכמים.

כן אפשר להוסיף מדיק: 'חותן משה' – 'חתן' אותיות 'נחת' ע"ד הכתוב: 'דברי חכמים בנחת נשמעים', ענינו של אמונת חכמים.

"ויספר משה לחתנו את כל אשר עשה ה' לפרעה למצרים את כל התלאה אשר מצאתם בדרך ויצילם ה'" (ח"א, ח)

מפרשי התורה והחסידות כבר עומדים ע"כ למה סיפר גם את התלאה? (אור החיים, מאור ושמש, ועוד).

אך אפ"ל שרצה לומר לו: שגם בניסים ששמע: יש את התלאה - הקושי, כהלכה על גר שמתגייר שיש לומר לו את הקושי בכך, הישועה והקושי כרוכים יחדיו.

וכן הוא בדרכי החיים של האדם - כמובא באריכות, ובייחוד בספרי רביה"ק ומוהר"ל, שבתוך הצרה והמצוקה יש למצוא את ההריוחה והרחבה. "בצר הרחבת ל".

לכל אחד ואחד מישראל

וגם זאת שומה עלינו לדעת, שההתחדשות בקבלת התורה הוא לכל יחיד ויחיד. וכך הוא במדרש (פסיקתא זוטרתא): למה נאמרו עשרת הדברות בלשון יחיד? לומר לך: שצריך כל אחד ואחד מישראל לומר בשבילי ניתנה עשרת הדברות.

כך אנו מוצאים בדברי הגר"א מוילנא (אדרת אליהו דברים כט בכתבו יסוד גדול: שבכל פעם שהתורה מדברת בלשון רבים כוונתה ליחידים, (ויעו"ש דבריו בארכה). ובכאן לפני קבלת התורה מקדים לנו הקב"ה בבואנו לתת לנו את התורה: "אתם ראיתם אשר עשיתי למצרים ואשא אתכם על כנפי נשרים ואביא אתכם אלי" – יש כאן יחס לכל אחד ואחד. וכפי אמרנו - "אתם" אין פירושה לשון רבים, אלא לשון יחיד הוא, כי היא נאמרה לכל אחד ואחד מישראל.

הקב"ה רוצה אותך ואותך בפרטיות, כל אחד מישראל הוא כבן יחיד אצלו. וזוהי תיבת "אתם" כל אחד ואחד מכלל ישראל, הרבה יחידים הכלולים בלשון רבים, את כולם הביא הקב"ה על "כנפי נשרים" לקרבם לפניו ולתת להם את התורה.

ואפשר להוסיף בדרך רמז, שלשון "רבים" – לשון 'חשיבות' הוא שבקבלת התורה קיבל כל אחד ואחד מישראל את חשיבותו ותארו הוא.

משמעותו של נעשה ושמע

גם את ה"נעשה ושמע" של מעמד הר סיני – שהוקדמה לקבלת התורה, יש לו שייכות לכל יחיד ויחיד בעבודתו: "ועיקר קבלת התורה בכל אדם ובכל זמן הוא בבחינת נעשה ושמע, היינו כי כל אחד מישראל, מקטן ועד גדול, כל אחד לפי בחינתו יש לו בחינת נעשה ושמע, דהיינו הנגלה לו מה שהוא יודע ומבין זה בחינת נעשה, ומה שנסתר ונעלם ממנו זה בחינת נשמע. וצריך כל אחד להשתדל לקבל את התורה בכל עת מחדש, דהיינו שיזכה בכל פעם להשיג ולהבין את הנסתר והנעלם ממנו ולעשות מהנשמע נעשה, ואז יהיה לו נשמע גבוה ביותר. ואחר כך צריך לילך להלן יותר מדרגה לדרגה ולעשות גם מזה הנשמע נעשה וכן בכל פעם לעולם. (אוצר היראה תורה כ"ה).

הוא אומר דקבלת התורה הוא לא להיות עומד על מקומו, לא להסתפק מה שיש לו, אלא תמיד לרצות להתקדם יותר ויותר, הן בהספק הלימוד. ועוד יותר באיכות, וכמאמרם (שבת קכב) דזקני תלמידי חכמים כל זמן שמזקנים מיתוסף להם חכמה ודעת. ההתחדשות תמידית.

שירת הפרשה

שבת קבלת התורה – מתחדשים בקבלתה
נעשה ונשמע נגריז מחדש באהבה.

ביום הזה באו מדבר סיני – מן למדים
בכל יום יהיו בעיניך כתדשים.

גם בגרפת התורה אנו כל יום מכריזים בגרפתה
שפכל יום ויום נשנה התחדשות בתורה.

נגלה בחידושי התורה התחדשות בפקלים
נגביר כל יום חקמה ודעת פזקני תלמידי חקמים.

עומדים אנו בשבת "קבלת התורה" שבת שבה נקרא על עם סגולה - שקיבלו את התורה בקולות ובברקים בהר סיני, שבת שאנו קוראים על עם ישראל; שנהיו לממלכת כהנים וגוי קדוש.

כשאנו קוראים בתורה על קבלתה, זה הזמן להתחדשות של הכלל והפרט בקבלת התורה, שאנו למדים הרבה על ההתחדשות הגנוזה בה.

כך אנו קוראים בפרשייתנו "בחדש השלישי לצאת בני ישראל מארץ מצרים ביום הזה באו מדבר סיני", וכבר מפורשים הדברים ברש"י: 'לא היה צריך לכתוב אלא 'ביום ההוא', מהו ביום הזה שיהיו דברי תורה חדשים עליך כאילו היום ניתנו'.

וכך אנו למדים (ברכות סג:): 'ועוד פתח ר' יהודה בכבוד תורה ודרש: "הסכת ושמע ישראל היום הזה נהיית לעם", וכי אותו היום נתנה תורה לישראל, והלא אותו יום - סוף ארבעים שנה היה, אלא ללמדך שחביבה תורה על לומדיה בכל יום ויום כיום שנתנה מחר סיני'.

מברכים מחדש כל בוקר אשר נתן לנו

בליקוטי הלכות' (ברכת השחר ה' ס"ג) מובאים הדברים לחיזוק ולמעשה:

"כי בכל יום צריכים להמשיך על עצמו בחינת קבלת התורה מחדש, כמו שכתוב (שמות י"ט) 'ביום הזה באו מדבר סיני' ופירש רש"י שבכל יום יהיה דומה בעיניך כאלו היום אתה עומד על הר סיני... ועל-כן מברכים בכל יום ברכת התורה, ואומרים ברוך אתה ה' נותן התורה, כי הוא יתברך נותן לנו התורה בכל יום מחדש, ועיקרו על-ידי התחדשות הרצון, שצריכים לחדשו בכל יום מחדש, כמו שאמר אדוננו מורנו ורבנו זכרוננו לברכה בשיחתו: שאין אדם דומה לחברו, ואין יום דומה לחברו בענין התחדשות הרצון. נמצא שבכל יום ויום, בפרט בבוקר שמתחדשת הנשמה, בבחינת חדשים לבקרים, צריכים להתחזק ברצון חדש דקדושה, שזהו עיקר בחינת קבלת התורה בכל יום שעל זה מברכים ברכת התורה".

ועוד במתיקות דבריו המוטעמים (נשיאת כפים ה' כה): 'ועל זה מורה ברכת התורה שאנו מברכים: אשר בחר בנו מכל העמים ונתן לנו את תורתו, ואנו מסיימין, נותן התורה. דהינו שהשם יתברך נותן התורה בכל יום מחדש, כמו שכתוב (דברים ו'): 'אשר אנכי מצוך היום' ודרשו רבותינו זכרונם לברכה (ספרי): בכל יום יהיו בעיניך כחדש. כי התורה עמוקה ורחבה מני יום. ובכל יום נמשכת עלינו בהתחדשות נפלא.

ובהמשך בדבריו המרוויים: וגם בזה נבדלת תורתנו הקדשה - מדת שאר האמות להבדיל, כי אצל דתיהם שהם חוק המלכות לתקון המדינה, אין שייך התחדשות בכל יום, כי כבר ניתן הדת מאיזה טעם שהוא על-פי שכלם, לא כן תורתנו הקדושה שהיא אחזותו יתברך אשר אין חקר לתבונתו ודבריו חיים וקיימים, נאמנים ונחמדים לעד. כי הם באר מים חיים נובעים בכל עת ורגע, מאחר שכלולים בו יתברך, והם מחיין ומקיימין כל העולמות עם כל אשר בהם בכל עת ורגע, והם מתחדשים בכל יום ובכל עת ובכל שעה, ועל-כן אנו מברכים נותן התורה, כי הוא יתברך נותן התורה בכל יום מחדש.

עצם התורה מכרזת התחדשות, הן בבכריותיה, והן בעצם הפנימיות שבה.

הַמִּשְׁדֵּף פְּנִינֵי הַפְּרָשָׁה

ואפשר להוסיף בדרך רמז: 'אודת' בגמטריא: 'תודה' (עם הכולל של האותיות) שיש להודות לה' גם בתוך התלואה, תמיד להודות לה' בכל מצב וזמן. וכמובא ב'ליקוטי מוהר"ן' (תורה ד) עה"פ: 'בה' אהלל דבר, בא'לוקים אהלל דבר'.

"וישאלו איש לרעהו לשלום" (י"ח ז)

ע"פ המובא ב'ליקוטי מוהר"ן' (תורה ל"ד) עה"פ: 'ומקבלין דין מן דין' שכל אחד משפיע ומקבל את נקודת חבירו בעבודת ה'. ויעניין בספר 'לקט אמרים' להגרי"מ שכתב (ח"ב ע"ז) שכותב על נקודה זו שעיקר ההשפעה של 'שיחת חברים' הוא ששניהם מרגישים שזה בשוה, ועיקר מטרתם הוא להשפיע האחד על רעהו ולהטעימם מעריבות הקדושה ו'כמים הפנים לפנים כן לב האדם לאדם'. וזהו: 'איש לרעהו' – כשהאחד לבו לרעהו – או אז: 'לשלום' שנמשך השלום האמיתי. וזהו גם דיוקו של 'וישאלו' שאחר רוצה לקבל מהשני.

"נבל תבל גם אתה גם העם הזה" (י"ח ח)

ע"פ דאיתא בספר יצירה (ריש הספר): 'בל"ב נתיבות חכמה חק וברא את עולמו'. וזהו: 'נבל' – ר"ת: 'ל'ב נתיבות' – 'תבל' – מלשון: 'תבל – עולם ומלואו'. וזהו המשכו של פסוק: 'גם אתה גם העם הזה' שעיקר בריאת העולם היה לצדיקים כמובא בחז"ל (שבת ל:). – 'שכל העולם לא נברא אלא לצוות לזה', ובעבור עם ישראל כמובא. (מד"ר שיר השירים פרשה ב, ועוד). וזהו 'גם אתה גם העם הזה'.

"וזהרת אתה את החוקים ואת התורות" (י"ח כ)

וזהרת מלשון אור. להאיר, (וכמובא בליק"מ ב', עה"פ להזהיר גדולים על הקטנים). ע"י האור והנעימות – יוכל ללמד את החוקים והתורות. וע"ד 'בית יעקב' לכו ונלכה באור ה". שכשרוצים לקרב, מודגש ענין האור'.

כן אפ"ל, ע"פ המובא בליק"מ (א) על 'השכל' שהוא אור גדול המאיר לאדם בכל דרכיו. וזה: 'וזהרת אתה את החוקים והמשפטים' – האור שבתורה.

"ויהי קלת וברקים... וקל שפר חזק מאוד" (י"ט ז)

לכאורה קשה, למה כאן כתוב: 'קלת' חסר ו'. 'קלת וברקים', 'קל שופר', ולאחמ"כ: 'ויהי קול השופר' עם ו', וכן בהמשך לאחר מתן תורה: 'וכל העם ראים את הקולות' עם ו'.

ויש לומר, ע"פ דבריהם: 'הלוחות ארכן ו' ורחבן ו', (ב"ב יד.) ולכן, בקודם שהתחיל קבלת התורה עדיין היה חסר האות ו' הוויז' לתורה, אולם כשכבר ירד הקב"ה להר והחל קבלת התורה, שבקע מקולו של הקב"ה ומשה, כבר יש האות ו'. וכן לאחר 'קבלת התורה' נכתב עם אות ו', ודו"ק.

"לך רד ועלית" (י"ט כ"ד)

'רד' – 'ועלית' – ענין ה'ירידה' – וה'עליה' ב'קבלת התורה'. ואפשר לדייק בתיבת 'לך' – שייסוד זה מאוד נצרך לאדם לבל יפול מהירידה ח"ו. וזהו 'לך' – ללכת עם יסוד זה, וכמובא ע"כ ב'ליקוטי מוהר"ן' (פ"ב ב): שיש ללכת עם דרך זו.

"ולא תעלו במעלות על מזבחי אשר לא תגלה ערותך עליו" (כ כ"ג)

'תגלה' גמטריא 'גלות' (עם הכולל) עיקר ה'גלות' הוא בענינו של קדושה כמובא (תורה ל"ו ועוד). ומידה טוה מרובה דב'קדושה' יש חירות, והחירות תלויה בברית, בבחינות (זכריה ט): "בדם בריתך שלחתי אסיריך מבור" (ליק"מ ל"א) – וזהו: 'אשר לא תגלה ערותך עליו'. ענין גלות.

נְזִית רֹאשָׁה <<

נתעורר
משנתנו
ליום חדש
בגזונים
ובצבעים
של
חיות
ושמחה!

סיפורים מאירים

סיפורי פרשה במשנת רביה"ק מוהר"ן מברסלב ותלמידיו ז"ע

"כבד את אביך ואת אמך" (שמות כ"ב)

הידור זהירות במצוות כיבוד אם

מהדר במיוחד היה החסיד העובד ה' רבי שמואל שפירא – במצוות כיבוד אב ואם, עוד יותר במצוות כיבוד אם, שכן אביו נפטר עליו בימי נעוריו – טרם מלאו לנער שמואל עשרים שנה. היה זה בתקופה שהוא היה גר בשכונת קטמון בירושלים – שנים שבהם עבד את בוראו במיצוי כוחותיו עד כלות הנפש, ומצוות כיבוד אם היו בין שלל עבודותיו בקודש.

על אף שאמו הייתה גרה בשכונת 'כנסת' מרחק סביר מקטמון היה נוהג רבי שמואל פעם בשבוע לנסוע אליה ולבקרה.

לא קל היה לו לרבי שמואל עבודה זו – שכן היה זהיר ביותר בכל כוחותיו ומאודו בשמירת עיניו, ולא היה יוצא מביתו כי אם לבית הכנסת ולשאר עבודותיו בקודש. הרי הרחוב היו בעניו כמקשת ניסיון גדול, ובוודאי לנסוע באוטובוס – אך למען מצוות כיבוד אם לא וויתר על כך. פעם בשבוע היה עולה על אוטובוס קו 4 הנוסע מקטמון, והיה נוסע אל אמו לשכונת כנסת שבירושלים.

ואף שהיה נזהר כל-כך על שמירת עיניו במסירות עילאית, לא וויתר וחזקה עליו מצוות כיבוד אם. כשנלסעיות אלו התלווה עמו בתו מרת אדל (אשת רבי יהודה לייב פראנק) וכן הובילה אותו למסע מיוחד זה כשרבי שמואל נצמד אל התא השמאלי שבאוטובוס – שם ישב הכרטיסן, ובדרך זו, בעיניים עצומות, היה עובר נסיעות אלו לאמו בשלום ובבטחה שהוא נזהר על בבת עיניו.

כשהוא הגיע אל בית אמו, היה יושב שעה ממושכת ומשוחח עמה, בכדי לשמחה ולעודדה, היה משבח אותה על האוכל המיוחד שהכנה עבורו, על הסופגניות שטיגנה בחג החנוכה, וכיוצא בהם. וכשהיה מסיים את שיחתו עמה – היה אץ לארון הספרים של אביו, והחל ללמוד בהם, כך שהיה משקיע ראשו ורובו בלימוד הספרים הקדושים – כשאמו מתקרבת מדי פעם לדלת החדר בו למד ומתענגת מבנה שיושב ולומד בדביקות יתירה, שוכח מעולם הזה והבליו.

וכך עברה לה עוד שעה ועוד שעה, שרבי שמואל שקוע בלימודו בבית אמו – ורק כשהגיע שעתו וזמנו של האוטובוס האחרון להחזירו לביתו בשכונת קטמון – היו נאלצים להפסיקו מלימודו ולזרוזו שלא יאחר את האוטובוס.

עוד יסופר על הידור במצוות כיבוד אם של רבי שמואל:

שקוע הוא עד מאוד רבי שמואל בעבודת קונו ויוצרו עד כלות הנפש במיצוי כל כוחותיו, ואמו דואגת לו, האם עבודותיו הנעלות לא יזיקו לו חלילה לבריאות גופו?

ומשכך; ביקשה הימנו שיאכל כל יום ביצה עבור בריאות גופו, להוסיף לו כוח וחיל בעבודתו. ורבי שמואל האמון על מצוות כיבוד אם, על אף סגפנותו ופרישותו – מקיים בהידור רב מצווה זו, ומקפיד הוא מדי יום ביומו לאכול ביצה כמצווה על-ידי אמו.

והיה זה כאשר שהה במירון, והיה קשה להשיג ביצים במקום זה בימי קדם, היה שולח לא פעם את אחד מבניו לחכם אליהו שהיה גר בכפר – לא רחוק מהציון, והוא זה אשר דאג לרבי שמואל להשיג תמורת תשלום – ביצה לאכילה, גם בבעירת עבודתו שם בהרי הגליל.

"וברכתך" (שמות כ"א)

הזהירות בברכות של רבי אפרים'

איש צדיק וחסיד היה רבי אפרים קרקובסקי מפשדב'ז המכונה רבי אפרים'ל מגדולי החסידים שבארץ ישראל לאחר עלותו מפולניה ובעל מחבר ספר 'עונג שבת'.

רבי אפרים'ל מאוד הקפיד על ברכות, ובייחוד על ברכות הנהנין לברכס לאט ובכוונה יתרה. וכה מספר החסיד רבי יעקב מאיר שטער, שרבי אפרים'ל התאכסן רבות בבית אביו רבי דוד: עסק גדול עשה רבי אפרים'ל מהברכות. תדיר חזר על המובא בכתבי האר"י, כי אחד מתיקוני הנפש הגדולים הוא 'מאה הברכות' שיש לברך בכל יום. היו לו שני סוגי ינות שבהם כיבד את אורחיו בברכת 'טוב והמטיב'.

פעם אחת בימי ראש השנה, היה זה כבר ב'בתי מחסה', שמע בבוקר את הקולות העולים מביתו של רבי אלעזר בריזל, כיצד כל ילד וילדה מברכים על כל דבר ברכה ראשונה וברכה אחרונה בקול רם נוסח קארלין. נעמד ליד החלון והקשיב לכל ברכה וברכה כמוצא שלל רב: 'ברוך הוא וברוך שמו', 'אמן...' כה נהנה, וכה נהדר היה המראה לראותו עונה אחרי הגדולים והקטנים!

כותב החסיד רבי מרדכי יגלינק – "ומי שראה אותו איך שהתכונן לברך ברכת הנהנין, כשהיה רוצה לטעום משהו, איך היה מוציא את המטפחת וניקה את שפתיו, ובאיזה ריאה והתלהבות יצא כל מילה ומילה מהברכה מפיו הקדוש, זה אי אפשר לתאר, ורק אנשים שעמדו אז וראו את כל זה במו עיניהם, התרגשו מאוד מהעבודה שכזאת שהשפיע עליהם..."

והיה זה עת פגש פעם את אחד מאנשי-שלומנו העומד בחנות למאכלים קלים ואוכל שם מזונות, ועמד וציפה לשמוע ברכתו האחרונה, אחר כך אמר לו בניחוחות:

וכי אינו הפסד, והרי באותו מעמד יכולת לאכול פת ולברך עלה ברכת נטילת ידיים וברכת המוציא, ולאחריה ברכת המזון שברכתה מדאורייתא, וכמה היית יכול לזכות ולהרוויח על ידי אכילת לחם...

מן סֵפֶר סֵהַא יִשְׂרָאֵל הַתְּנָדִים | זְהִירוֹת מִמַּאֲכָלוֹת אֲסוּרוֹת בְּשָׁבִי

לְזִידִים יָקָרִים ! הַשְּׁבוּעָה הַזֶּה יוֹם ט"ו בַּשָּׁבָט – זְמַן שֶׁמִּפְרֵי הַבָּאֲכִילִת פְּרוֹת, אֵד עִם אֲכִילָהּ זו – אֲסוּר לָנוּ לִשְׁפֹּחַ – פֶּמָּה אֲנִי צָרִיכִים לְהִזָּהֵר לְבִדֵּק אֶת הַפְּרוֹת – בְּעֶקֶר פְּרוֹת יְבִשִּׁים, אִם אֵין שָׁם תּוֹלָעִים, שְׁלֹא נִפְשֵׁל חֲלִילָה בְּאֲסוּרִים חֲמוּרִים מִהַתּוֹרָה.

הָבִי וְהִקְשִׁיבוּ סִפּוּר : הַזֶּה זֶה בְּשִׁנַּת תַּשְׁמִי"ח, נִלְקַח הַצִּדִּיק רַבִּי שְׁמוּאֵל שְׁפִירָא יָחַד עִם תּוֹשָׁבֵי הָעִיר עֲתִיקָה בִּירוּשָׁלַיִם, לְעֶבֶר הַשָּׁבִי הַתְּנָדִי – אִם גִּמְאָלִי – לֹא תִרְחַק מִקְבִּישׁ רֵבֶת עַמּוּן-עֵירֶךְ. תְּלָאוֹת רְבוֹת עָבַר רַבִּי מוֹצִיא לְשׁוֹנָה, אֵד דְּנִזְקָא בְּכָאן נִרְאָתָה עוֹ גְּבוּרָתוֹ. כִּיהֲדִי יָרָא וְחֲרַד הַקִּפִּיד בְּעַת שְׁהוֹתוֹ בְּמִדְבָּר צִלְמֹת לְשֹׁמֵר עַל הַדְּוָרִי הַפְּשׁוּרִת, לְבֹל יִפְשֵׁל חֲלִילָה בְּמַאֲכָלוֹת אֲסוּרוֹת.

נֶךְ סִפְרוֹ הִבְרִיז לְשָׁבִי – שֶׁשְׁהוּ עַמּוּן יָחַד בְּמַחְנֶה הַשְּׁבוּיִים. הַזֶּה זֶה בְּעַת סְעוּדָה שֶׁקָּבְלוּ – שֶׁכֻּלָּה שֶׁשְׁהוּ בִּיסְקוּוֹטִים' (אֲצוּר מִשְׁנַת תַּשְׁמִי"ב – שֶׁהָגִישׁוּ לְשָׁבוּיִים בְּשִׁנַּת תַּשְׁמִי"ח), שֶׁהָיוּ קָשִׁים בְּאֲבָנִים וּמְלָאִים בְּמָלִים. שְׁעוֹת רְבוֹת יָגַב, וּפּוֹרֵר אֶת מִנַּת הַבִּיסקוּוֹטִים הַזֵּעוּמָה לְפָרוּרִים דְּקָסִים, וּבָרַר אוֹתָם שׁוֹב וְשׁוֹב שְׁלֹא יִפְשֵׁל חֲלִילָה בְּאֲכִילַת אֲסוּר, וְנֶרַק לְאַחַר שֶׁנֶּאֱדָא זֹאת הַכְּנִיסוֹ לְפִנּוּ הַסְּהוּר.